

Warszawa, dnia 15 lutego 2018 r.

DUS.III.0702.3.2018.AJ

03980200013963
RPW/5264/2018 P
2018-02-16

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 2 lutego 2018 r. znak: BPS/043-55-1495/18 dotyczące zajęcia stanowiska w sprawie załączonego tekstu oświadczenia złożonego przez senatora Jana Filipa Libickiego podczas 55. posiedzenia Senatu RP w dniu 31 stycznia 2018 r., uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.). Artykuł 6 ustawy określa krąg osób fizycznych objętych obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m.in.

- pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów,
- osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi.

Pracownicy podlegają ubezpieczeniom społecznym bez względu na wymiar czasu pracy, rodzaj zawartej umowy o pracę, czy też okres jej trwania, posiadanie statusu ucznia lub studenta. Odmiennie przedstawia się sytuacja osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia czy innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Stosownie bowiem do

art. 6 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz osoby z nimi współpracujące nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli są uczniami szkół ponadpodstawowych lub studentami, do ukończenia 26 lat.

Należy pamiętać, iż przedmiotowe wyłączenie nie ma zastosowania w przypadku umowy zlecenia zawartej z własnym pracodawcą. Za pracownika, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, uważa się bowiem także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Studentem, według przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.), jest osoba kształcąca się na studiach wyższych. Przez studia wyższe rozumie się studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, prowadzone przez uczelnię uprawnioną do ich prowadzenia. Przy ustalaniu obowiązku ubezpieczeń społecznych studenta wykonującego pracę na podstawie umowy zlecenia nie ma znaczenia jego obywatelstwo ani kraj odbywania przez niego studiów.

Należy jednak podkreślić, że strony dokonując wyboru określonego rodzaju umowy, powinny przestrzegać obowiązujących przepisów, w szczególności odpowiednich przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108) i ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459). Charakter prawny umowy określa bowiem nie tylko sama nazwa umowy, ale przede wszystkim jej treść, a także warunki i okoliczności towarzyszące jej wykonywaniu.

Zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Zatrudnienie w powyższych warunkach jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. W ujęciu kodeksowym przedmiotem umowy zlecenia jest zobowiązanie zleceniobiorcy do dokonania – z zasady osobiście - na rzecz dającego zlecenie określonej czynności prawnej. Przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do należytej staranności. Istotą umowy zlecenia jest to, iż zleceniobiorca nie ma obowiązku wykonywania zlecenia w ściśle określonym miejscu ani czasie; nie jest też zależny od zleceniodawcy.

Zygarami pracownik

z up.
Marcin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU